

forum for
natur og
friluftsliv
Finnmark

FISKERI- OG KYSTDEPARTEMENTET

postmottak@fkd.dep.no

Kirkenes den 22.07.11

Høring – Arealutvalgets rapport ”Effektiv og bærekraftig arealbruk i havbruksnæringen – areal til begjær”

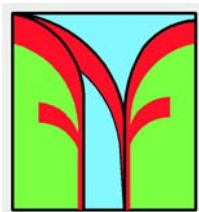
Forum for natur- og friluftsliv (FNF) i Finnmark, hilser velkommen alle tiltak som kan bidra til en mer miljømessig forsvarlig havbruksnæring som tilpasses hensynet til havmiljø og biologisk mangfold. FNF Finnmark mener også at det er positivt at arealutfordringene i kystsonen settes på dagsordenen og at de interessekonflikter dette utgjør får større fokus.

Men på tross av mange gode enkelttiltak i utvalgets forslag, så savner vi mer kraftfulle forslag for å følge opp regjeringens strategi med 5 miljømål for en bærekraftig oppdrettsnæring. Uten sikkelige tiltak mot rømming, sykdomsspredning og miljøforurensing, risikerer vi at det her tilrettelegges for at dagens gigantiske miljøutfordringer sørpå bare flyttes nordover.

Vi føler oss ikke trygge på at utvalgets forslag til tiltak vil være tilstrekkelig for å unngå en tilsvarende utvikling i Finnmark som vi ser har skjedd på Vestlandet. Vi frykter en ytterligere tilrettelegging for vekst i Finnmark kan få svært uheldige konsekvenser for de verdier vi setter høyt i Finnmark knyttet til kyst- og elvekultur, samt for den viktige gjenværende bærende stamme av Nord- Atlantisk laks.

Utvalgets hovedtiltak i form av produksjonssoner og branngater er ikke et genuint nytt tiltak i Finnmarksammenheng. Men selv med de tilnærmet naturgitte sonebarrierer (Hammerfest seilingsled, Nordkapp og Nordkynn) er det også i Finnmark rømt oppdrettslaks i elvene og en økning av lakselusforekomster til skade for villlaksen, samt for sjørørret, sjørøye og annen marin fjordfisk. Det har heller ikke hindret andre typer interessekonflikter knyttet til lokaliteter for oppdrett inne i de grunne Finnmarksfjordene. Kun begrenset mengde oppdrett har foreløpig forskånet oss fra de store betente konfliktene vi ser fra andre oppdrettsfylker. Vi frykter at det skal tilrettelegges for en vekst i oppdrett i vårt fylke uten at det stilles strenge nok krav til næringen om miljømessig bærekraft og tilstrekkelig hensyn til de øvrige tilstedeværende brukerinteressene, særpregede kulturarv og levende kyst- og elvekultur.

Vi ønsker også et sterkere fokus og bedre tiltak for å ivareta de øvrige tilstedeværende samfunnsinteressene representert ved nettopp mange av våre frivillige foreninger som viktige kulturbærere og identitetsskapere for tilhørighet og bosetting. Vi støtter alle utvalgets tiltak som går ut på å styrke kunnskap og forskning av marine miljø og areal, samt gi kommunene bedre kompetanse i å håndtere alle sider ved arealutfordringene oppdrett gir. Men kommunene må gis større innflytelse og ikke mindre styringsrett over godkjenning av tildeling av lokaliteter. Kommunenes handlingsrom over eget kystareal må ikke innskrenkes av overstyrende næringsinteresser for storsamfunnet med hovedinteresser sørpå eller ut av landet

forum for
natur og
friluftsliv
Finnmark

Oppdrettsnæringen beslaglegger i dag sjøarealer på bekostning av fellesskapets areal og høstbare ressurser både i forhold til annet næringsfiske og fritidsfiske og sjørelaterte fritidsaktiviteter. Allmennhetens interesser må sikres bedre i planprosessene i dag ved partsstatus i saksgang og lavere terskel for bruk av konsekvensutredninger for lokaliteter.

Videre er vi skeptiske til forslag om at avsetning til miljøfond skal være frivillig. Næringen må pålegges avgifter som står mer i forhold til de omkostninger de påfører miljø og andre interesser i forhold til den enorme fortjenesten de henter ut ved bruk av kystallmenningen og fellesressursene der.

Utvikling av miljøindikatorer og påfølgende handlingsregler er gode tiltak dersom de knyttes til grenseverdier for påvirkning av villfisk og omkringliggende marine økosystem og miljø etter føre- var- prinsippet som er nedfelt i naturmangfoldloven.

FNF mener også at det bør skje en endring i praksis av hvem som er bestiller av oppdragsforskning og undersøkelser knyttet til nødvendige miljøundersøkelser. Det er selvsagt næringen som skal betale den nødvendige kostnaden ved dette, men det må tilligge tilsynsmyndighetene å ivareta selve kontraktsinngåelsen og være oppdragsgiver. Dette for å sikre en mer uhildet forskning og rapportering.

Oppsummert:

Hverken kartlegginger eller etterbøtende tiltak som oppfisking av rømt fisk, kan stoppe utviklingen av irreversible miljøproblemer ved ytterligere vekst i oppdrett til sjøs. Det må stilles klare krav til næringen om å ta i bruk tilgjengelig teknologi med lukka anlegg for å kunne forhindre de største kildene til alvorlig forurensing og framtidig verditap i langsiktig perspektiv. Vi kan ikke se andre alternativ pr i dag som kan løse de eksisterende miljøutfordringene fra oppdrettsnæringen.

Det framlagte høringsforslaget er et lite skritt i riktig retning, men langt fra tilstrekkelig.

Med vennlig hilsen

Anne Greve
Koordinator
FNF Finnmark